38. GEODETSKI DAN

TERME OLIMIA, PODČETRTEK, 21. IN 22. 11. 2008

Letošnji geodetski dan, osrednje strokovno in družabno srečanje slovenskih geodetov, sta organizirala Celjsko geodetsko društvo in Zveza geodetov Slovenije. Srečanje je potekalo v petek in v soboto v v čudovitem hotelu Sotelia v Termah Olimia pri Podčetrtku.

Slika 1: Hotel Sotelia v Termah Olimia pri Podčetrtku

Slika 2: Registracija udeležencev

Do otvoritve geodetskega dneva so udeleženci skoraj do zadnjega kotička napolnili veliko dvorano, v kateri so bila predavanja. Srečanja se je udeležilo več kot 300 geodetov in drugih, ki jih zanima to strokovno področje.

Najprej je udeležence pozdravil predsednik Zveze geodetov Slovenije mag. Jurij Režek, potem pa so jih nagovorili še župan Občine Podčetrtek Peter Misja, predsednica Celjskega geodetskega društva Majda Lončar, direktor Geodetske uprava RS Aleš Seliškar, namestnik veleposlanice kraljevine Norveške v Sloveniji g. Runar Jensen in Dominik Bovha, direktor Geodetskega zavoda Celje – generalnega sponzorja strokovnega srečanja.

Slika 3: Udeleženci posveta v prepolni dvorani

Slika 4: mag. Jurij Režek

Slika 5: Peter Misja

Slika 6: Majda Lončar

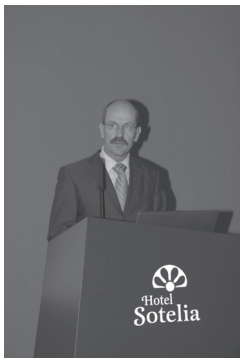

Slika 7: Aleš Seliškar

Slika 8: g. Runar Jensen

Slika 9: Dominik Bovha

Uvodni del je povezala napovedovalka, z dvema pesmima pa ga je popestrila pevka iz Podčetrtka.

Po uvodnem delu se je geodetski dan nadaljeval s predstavitvijo referatov. Obravnavane so bile različne zanimive teme, ki geodezijo povezujejo s trajnostnim razvojem.

V popoldanskem delu je bila okrogla miza, na kateri je bila obravnavana »izboljšava podatkov zemljiškega katastra«, ki je vedno aktualna tema. To je potrdilo tudi število udeležencev okrogle mize.

Slika 10: Referentka Kari Strande iz Norveške

Slika 11: Udeleženci okrogle mize

Ob strokovnem delu so potekali še drugi dogodki. V sosednjih prostorih je bila razstava, na kateri je prikazalo svoje izdelke ali storitve 19 razstavljavcev.

Med odmorom za kosilo je RSL prodaja in servis Renault, Nisan in Volvo iz Levca predstavil najnovejše modele svojih avtomobilov.

Po koncu predavanj je bilo v petek zvečer odprtje razstave fotografij, ki so nastale na fotonatečaju celjskega geodetskega društva. Dogodek je popestril nastop učencev Glasbene šole iz Rogaške Slatine.

Prvi dan strokovnega srečanja se je končal z večerjo in družabnim srečanjem udeležencev. Družabni večer se je začel s spektakularno predstavo z ognjem na terasi pred hotelom Sotelia, ki jo je pripravila skupina artistov Magic fire. Gledalcem je zastajal dih, ko so gledali, kako artisti vrtijo ognjene trakov, obroče, vmes pa bruhajo in požirajo ogenj.

Slika 12: Fotografska razstava

Slika 13: Utrinek iz predstave skupine Magic fire

Udeleženci družabnega večera so se preselili v veliko hotelsko dvorano, ki je bila polna do zadnjega kotička. Večer se je pričel z nagovorom predsednice celjskega geodetskega društva Majde Lončar. V nadaljevanju je predsednik Zveze geodetov Slovenija mag. Jurij Režek izrekel priznanje, ki ga je podelila Zveza geodetov Slovenije prof. Antonu Prosenu, sedanjemu glavnemu in odgovornemu uredniku Geodetskega vestnika, za uspeh Geodetskega vestnika kot znanstvene revije. Revija je bila v septembru 2008 vključena v prestižno bazo podatkov servisa WoS (SCI Expanded, SSCI in A&HCI). Ob tem so mu izročili plaketo in priložnostno darilo.

Slika 14: Nagovor predsednice CGD na družabnem večeru

Slika 15: Izročitev plakete prof. Antonu Prosenu

Družabni večer se je nadaljeval s plesom. Za dobro ozračje je skrbel ansambel Luna, organizatorji so pripravili tudi družabno igro in sodelujoče presenetili z darili, ki so jih prispevali sponzorji Kreativ, d.o.o., iz Rogaške Slatine, RSL iz Levca, Banka Celje, d.d, Terme Olimia in Občina Podčetrtek.

Slika 16: Podelitev nagrad za sodelovanje v družabni igri

Slika 17: Polno plesišče

Večina udeležencev družabnega večera je vztrajala do konca. Večer se je zaključil v zgodnjih jutranjih urah. Večini bo ostal v prijetnem spominu, saj so se srečali s kolegi, si izmenjali izkušnje ...

Naslednji dan se je posvet nadaljeval. Referenti pred polno dvorano poslušalcev so predstavili teme, ki so neposredno vezane na operativno delo. Zato se je predavanj udeležilo veliko zaposlenih iz geodetskih podjetij. Po koncu predavanj se je razvila zanimiva razprava.

Slika 18: Predavanja drugi dan

Slika 19: Utrinek z razstave

Posvet se je končal z zahvalo predsednice celjskega geodetskega društva vsem, ki so se dogodka udeležili, in s povabilom predsednika gorenjskega geodetskega društva na naslednji geodetski dan, ki bo prihodnje leto na Gorenjskem.

Posvet se je iztekel v lepem vremenu in prijetnem okolju term Olimia. Tudi občutki udeležencev so bili prijetni. Na koncu so si vsi zaželeli še veliko takšnih srečanj in na svidenje prihodnje leto.

mag. Mojca Glinšek univ. dipl. inž. geod.
Celjsko geodetsko društvo
E-pošta:mojca.glinsek@gov.si
Foto: Mladen Stanojevi, Celjsko geodetsko društvo
Jani Demšar, Geodetski inštitut Slovenije

IZBOLJŠAVA PODATKOV ZEMLJIŠKEGA KATASTRA

(OKROGLA MIZA NA 38. GEODETSKEM DNEVU V PODČETRTKU)

Kompleksnost izboljšave podatkov zemljiškega katastra je narekovala, da se tema na okrogli mizi omeji samo na en del izboljšave, kar še zdaleč ne pomeni, da so preostala področja manj pomembna. Razprava je torej tekla o izboljšavi zemljiškokatastrskega prikaza (v geodetskem žargonu – DKN).

Potreba po tej izboljšavi je že dlje prisotna, vendar se vprašanja kljub temu ne bi smeli lotiti po metodi gašenja požara. Veliko je bilo že preizkušenih načinov, pristopov, razlag, vendar nikoli tako, da bi bila izbrana enotna rešitev za celotno Slovenijo in bi ta tudi obveljala pri vsakodnevnem delu geodetskega podjetja oz. geodetske uprave.

V razpravi so sodelovali naslednji razpravljavci kot poznavalci različnih delovnih področij:

Leon Kobetič – prostorsko planiranje

Marjan Čeh – izobraževanje bodočih geodetov

Matej Kovačič, Matej Hašaj – geodetske in druge storitve v geodeziji

Roman Novšak – postopki geodetske uprave

Blaž Mozetič – osnovni geodetski sistem

Sandi Berk – matematični modeli izboljšave položajne natančnosti

Raznolikost področij, ki so jih razpravljavci pokrivali, je narekovala razpravo, ki ni bila usmerjena na konkretne rešitve, ampak je načela temo precej celostno. Izhodišča, ki so bila opredeljena, bodo pomagala zastaviti konkretno nalogo in jo, upam, tudi izpeljati.

V kratkem bo ustanovljena skupina, ki se bo opredelila glede predlogov, podanih na okrogli mizi, in ki bo nalogo izboljšave podatkov zemljiškega katastra v enem delu (zemljiškokatastrski prikaz) pripeljala do zadovoljivega rezultata. Po drugi strani pa to nalogo morala reševati v širšem kontekstu, torej v okviru izboljšave podatkov zemljiškega katastra nasploh.

Že med razpravo so bili zabeleženi predlogi razpravljavcev in posameznikov iz občinstva. Tukaj so navedeni v strnjeni obliki (**le zbrani, niso še ovrednoteni oziroma sprejeti):**

- postavitev pravil vzdrževanja in uporabe zemljiško katastrskega prikaza;
- razumevanje zemljiškokatastrskega prikaza, vključno z njegovo zgodovino nastanka in spreminjanja, načini in možnosti in pravilnost uporabe – nujna potreba po izobraževanju uporabnikov; tudi sami geodeti bi se ponekod glede tega lahko bolj potrudili;
- dobro razumevanje zemljiškokatastrskega prikaza samodejno poveča udeležbo uporabnika – tudi v finančnem smislu;
- GIS-rešitev za uporabnike za stalno spreminjanje mej parcel (velja previdnost pri tem predlogu);
- izboljšava zemljiškokatastrskega prikaza je nujna, izvedbo naloge je treba začeti takoj;
- izboljšava zemljiškokatastrskega prikaza ni potrebna, podlaga vsakega posega, načrtovanja v prostoru naj bo predhodno izvedena kakovostna izmera, v zemljiškokatastrskem prikazu je nujno odpraviti le odkrite grobe napake;
- izboljšava zemljiškokatastrskega prikaza nikoli ne bo tako dobra, da bi prikaz odražal dejansko stanje v naravi, kar pa tudi ni njegov namen;
- treba je izdelati model izboljšave za celotno območje Slovenije z enotno dogovorjeno metodologijo, ki bo odpravila grobe in sistematične napake in pomote ter izboljšala položajno natančnost, obenem ne bo pokvarila medsebojnih razmerij. Model izboljšave naj ne vključuje sodelovanja strank;
- treba je premisliti o izboljšavi zarisov mej katastrskih občin in nanje potem vezati drugo vsebino;
- treba je strogo ločiti med izboljšavo in vzdrževanjem zemljiškokatastrskega prikaza;
- izboljšava zemljiškokatastrskega prikaza naj se izvaja že v novem koordinatnem sistemu. Za to trditev bo treba navesti konkretne argumente, saj je bilo po drugi strani izpostavljeno, da se izboljšava izvede v sedaj obstoječem koordinatnem sistemu;
- z ustreznim izobraževanjem uporabnikov bi lahko spodbudili interes za boljšo kakovost zemljiškokatastrskega prikaza in s tem pripravljenost financiranja izboljšave prikaza oziroma

še drugih podatkov zemljiškega katastra;

- geodetska uprava zagotavlja uporabnikom zemljiškokatastrski prikaz, ki je del uradno veljavnih podatkov zemljiškega katastra, večja natančnost teh podatkov pa naj bo v domeni uporabnikov, ki naj to financirajo;
- urbana območja naj bi imela za planerske potrebe natančnost pribl. 2–3 m, druga območja pa 5–10 m;
- velika količina podatkov (ob izdelavi geodetskih načrtov, tehnične točke ...) ostane neuporabljena; najti je treba način, da se jih uporabi.

Za konec pa se geodeti malo ozrimo vase in se vprašajmo, ali je res vse, kar počnemo z našimi podatki, (vedno) v duhu geodetske etike. Ali je naše delo (vedno) podrejeno doseganju višje kakovosti podatkov, ali pa nas morda zavestno ali nezavestno prepogosto zanese v poenostavitve ter racionalnost s časom in ne nazadnje tudi denarjem?

Če sem uspe problemu večkrat izogniti, ga torej že dobro poznamo in je čas, da ga enkrat tudi rešimo.

*Na podlagi sprotnega zapisa, ki ga je na okrogli mizi beležil **Gregor Gradišar,** sem tole zapisala **Marina Korošec**, ki sem razpravo tudi vodila.*

PREDLOG SPREMEMB STATUTA ZVEZE GEODETOV SLOVENIJE

Jurij Režek

V pričujočem prispevku želim društva, člane Zveze geodetov Slovenije (ZGS) in slovenske geodete seznaniti s predlogom sprememb Statuta ZGS. Velika večina posameznikov statuta navadno ne bere, zato želim v ta namen izkoristiti razširjenost in branost Geodetskega vestnika.

Neposredni razlog za spremembo statuta je sprejetje novega Zakona o društvih (velja od 28. 6. 2006, po objavi v Uradnem listu RS). Vodstvo ZGS je ugotovilo, da obstaja le eno neskladje med našim statutom in zakonom, ki pa ni bistvenega pomena, a smo se v letu 2007 na Izvršnem odboru (IO) ZGS vseeno odločili, da statut spremenimo. Vodstvo ZGS je pozvalo člane IO, da predlagajo morebitne druge spremembe. Predlogov ni bilo, poleg tega se je postopek zavlekel, predvsem zaradi zelo zahtevnih drugih nalog (organizacija spomladanskega posveta »Prostor za prihodnost Slovenije«, obisk nekdanjega predsednika Mednarodne zveze geodetov (FIG) dr. Magla, mednarodni Geodetski dan v Novi Gorici). Rok za pripravo predloga novega statuta je bil na skupščini ZGS prestavljen v leto 2008. Ob premisleku o pripravi novega besedila pa se je izkazalo, da bodo spremembe obsežnejše, kot smo sprva predvidevali. Tako je bilo besedilo predloga novega statuta pripravljeno šele jeseni 2008, posredovano članom IO in obravnavano na seji IO ZGS 20. novembra 2008 v Podčetrtku. Spremembe smo soglasno sprejeli in s tem pripravili predlog novega statuta.

Prva ključna novost statuta je spremenjena oziroma posplošena formulacija »geodetska društva« na formulacijo »društva, ki delujejo na področju geodezije«. Premislek je šel v smeri, da so področja delovanja geodezije širša, kot to v Sloveniji označuje izraz »geodetsko društvo«. Lahko obstajajo ali se ustanovijo društva, ki se ne imenujejo »geodetska«, pa vendar združujejo članstvo, ki deluje in ima interese na področjih, kot so geografski informacijski sistemi, upravljanje zemljišč (ali širše nepremičnin), urejanje prostora, vrednotenje nepremičnin in podobno. Tudi FIG poleg »klasičnih« geodetov združuje strokovnjake z vseh naštetih področij, kar je razvidno iz strukture komisij (na primer prostorska informatika, hidrografija, meritve, upravljanje z zemljišči, prostorsko načrtovanje, vrednotenje in upravljanje z nepremičninami in podobno). Posamezniki, ki delujejo na teh področjih, se v ožji opredelitvi »geodetsko društvo« morda ne najdejo, niso člani geodetskih društev ali pa imajo svoja društva. Našteta področja po širši opredelitvi FIG vendarle sodijo tudi v krog delovanja geodetov. V ZGS želimo omogočiti, da bi se lahko včlanili tudi v naše združenje, če bi to želeli.

V ta namen smo v predlogu novega statuta povzeli opredelitev geodezije, ki jo je leta 2004 sprejela Generalna skupščina FIG (v izvirniku jo je mogoče prebrati na spletnih straneh FIG), in v besedilo zapisali, da jo sprejemamo.

Tako so lahko po novi formulaciji člani ZGS vsa društva, ki na območju Republike Slovenije delujejo na področju geodezije. O sprejetju društva v članstvo ZGS odloča IO ZGS na podlagi pisne prijave najvišjega organa društva, ki se želi včlaniti, predložene dokumentacije o vpisu v register društev in temeljnega akta društva. Sprejetje novega člana v ZGS mora potrditi skupščina ZGS.

Naslednja bistvena novost je izrazitejši poudarek, da ZGS deluje v javnem interesu. Izrecno smo zapisali, da si ZGS prizadeva za strokovnost delovanja članov na področju geodezije, za upoštevanje zakonitosti delovanja članstva, za dejavno oblikovanje in uresničevanje načel in strategij državnih organov na področjih, h katerim lahko geodezija znatno prispeva, za spoštovanje usmeritev FIG ter spoštovanje in razvijanje etičnih in moralnih vrednot članstva. Tudi v opredelitvi nalog ZGS smo poudarili, da je namen delovanja ZGS strokovnost, znanje, prispevek k zakonodaji, javnosti delovanja in obveščanje javnosti. To so namreč tudi temeljne značilnosti določb v Zakonu o društvih, ko se presoja delovanje v javnem interesu. V besedilo smo dodali poglavje, v katerem smo zapisali, kako delovanje v javnem interesu uresničujemo. Z enakim namenom smo poudarili, da izdajamo znanstveno in strokovno glasilo Geodetski vestnik. Doslej smo govorili le o strokovnem glasilu, od letošnje jeseni naprej pa je naša revija pridobila mednarodno znanstveno veljavo, kar smo seveda navedli v statutu kot utemeljitev delovanja v javnem interesu. To smo posebej izpostavili, ker je vodstvo ZGS zaprosilo za status društva, ki deluje v javnem interesu. Ob tem je treba navesti, da smo vlogo za dodelitev statusa posredovali na pristojno ministrstvo (Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo), saj zakonodaja veljavna za področja, ki jih pokriva Ministrstvo za okolje in prostor (kamor sodi tudi Geodetska uprava RS), to možnost omogoča le društvom, ki delujejo na področju okolja!.

Bistvena sprememba statuta bo tudi, da smo izpopolnili kandidacijski postopek za predlaganje in izvolitev vodstva ZGS (predsednika in generalnega sekretarja). Do sedaj to ni bilo dorečeno, vendar izkušnje iz preteklih let kažejo, da je postopek vendarle treba določiti. Izločili smo omejitev, da je lahko vodstvo izvoljeno le za dva zaporedna štiriletna mandata, saj je ne vsebuje noben primerljiv statut podobnih društev, poleg tega je menjava predsednika tako ali tako predvidena vsaka štiri leta. Posebej smo tudi določili, da je na skupščini ZGS dovoljeno glasovanje predsedniku in generalnemu sekretarju, in sicer sta oba samodejno delegata društva, ki mu pripadata. To do sedaj ni bilo izrecno navedeno, tako da so se pojavljale nejasnosti na zasedanjih skupščine ZGS.

Določili smo tudi, da je skupščina ZGS sklepčna, če se je udeleži večina delegatov (po pet iz vsakega društva). Če to ni zagotovljeno, je sklepčna tudi, če je prisotnih vsaj deset delegatov, a pod pogojem, da je zastopana večina društev. V preteklosti se je namreč že skoraj zgodilo, da se je skupščine udeležila velika večina delegatov (25), člani nadzornega odbora, vodstvo (torej prek 30 oseb), pa noben delegat iz enega od društev. Tako bi morali sklic skupščine ponoviti, kar je res nepošteno do velike večine prisotnega članstva in onemogoča delovanje ZGS kot celote.

Pri določitvi, kaj so lahko prihodki ZGS, smo dodali, da so to lahko tudi dohodki iz priprave strokovnih podlag zakonskih in drugih predpisov, mnenj in strokovnih gradiv s področja dejavnosti ter dohodki na temelju zakonskih predpisov in javnih natečajev. Do sedaj to ni bilo mogoče, odpira pa nove možnosti financiranja in je v skladu z načelom delovanja v javnem interesu.

Poudarili smo tudi, da je delo v organih ZGS nepoklicno in častno, a da lahko za pripravo gradiv prejemajo člani organov ZGS, komisij in sekcij plačilo po merilih za delo, ki ga opravljajo. Pogoje, merila za delo in plačilo ter nadomestilo za materialne stroške določi IO ZGS. Tako smo formalno odprli možnost plačila nadomestila za delo, vendar je treba jasno poudariti, da je to mogoče predvsem, če so za to zagotovljena sredstva iz prihodkov od izdajanja Geodetskega vestnika in drugih publikacij, od razstav, usposabljanj, seminarjev, posvetovanj ter drugih strokovnih in družabnih prireditev do dohodkov iz priprave strokovnih podlag predpisov, mnenj in strokovnih gradiv, dohodkov na temelju zakonskih predpisov in javnih natečajev ter sponzorstev, donacij, prostovoljnih prispevkov in podobno. Poleg tega je treba poudariti, da po Zakonu o društvih za poslovanje in obveznosti društva odgovarjajo solidarno in z vsem svojim premoženjem tudi njegove odgovorne osebe (torej predsednik in generalni sekretar), kar vsekakor ni majhna obveza.

Edina bistvena zahteva novega Zakona o društvih, s katero smo morali uskladiti statut, pa je, da sedež društva (ulica) ni več obvezna sestavina statuta. Tako smo sedež ZGS iz statuta izbrisali (Zemljemerska 12). Naslov (ulica) se namreč običajno spremeni z menjavo vodstva, kar povzroča neskladje s statutom in zahteva njegovo spremembo. Pri društvih članih ZGS smo izbrisali tudi navedbo krajev in njihove sedeže, saj se lahko spremenijo (primer Primorsko geodetsko društvo in selitev sedeža iz Kopra v Novo Gorico).

V skladu s prakso smo pri pripravi predpisov v statutu navedli, da so vsi uporabljeni izrazi, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki, uporabljeni kot nevtralni za ženski in moški spol.

Sprejeta je bila še vrsta redakcijskih popravkov, tako da je pravzaprav več kot polovica členov sedanjega statuta spremenjena in posodobljena. Odpravljene so bile tudi nekatere nelogičnosti in slovnične napake. Pri pripravi predloga novega Statuta ZGS smo preverili primerljive statute, na primer Društva krajinskih arhitektov Slovenije, Zveze geografskih društev Slovenije, Zbornice za arhitekturo in prostor, statute nekaterih političnih strank in seveda statut FIG.

Kot predsednik ZGS menim, da smo pripravili dobro besedilo. Člane IO ZGS prosim, da članstvu ali zainteresiranim skupinam besedilo pojasnijo, vse geodete pa, da ga s svojimi pripombami, ki jih lahko posredujejo prek društev, poskusijo še izboljšati. O predlogu bomo člani ZGS razpravljali in glasovali na skupščini ZGS v začetku leta 2009.

mag. Jurij Režek
predsednik Zveze geodetov Slovenije

POROČILO S KONFERENCE FIG

STOCKHOLM, 14.–19. JUNIJ 2008

Jurij Režek

Od 14. do 19. junija sem se kot predstavnik Zveze geodetov Slovenije udeležil letne konference Mednarodne zveze geodetov (FIG) v Stockholmu.

Naslov »**INTEGRATING GENERATIONS**« je bil pomenljiv in izraža potrebo po vključevanju mladih generacij geodetov v delo nacionalnih združenj, v FIG ter dejavnosti geodezije na svetovni ravni.

Dogodek je pritegnil približno 900 udeležencev, organiziran pa je bil v več delih:

- zasedanje generalne skupščine FIG,
- tako imenovani »delovni teden« (»Working week«), na katerem so vzporedno potekala posamezna srečanja in predstavitve znotraj komisij FIG (ZGS ni imela svojih predstavnikov oz. delegatov),
- seminar, ki sta ga organizirala FIG in ZN/Habitat, o izboljšanju bivalnih razmer v siromašnih delih mest v državah tretjega sveta,
- srečanje predsednikov članic FIG s predsednikom FIG prof. Stigom Enemarkom, tako imenovano »presidents meeting«.

Slika: Otvoritvena slovesnost z nastopom glasbenikov Kraljevske straže v uniformah kraljeve konjeniške enote

Cilj moje udeležbe kot predsednika stanovskega združenja je bil:

1) zastopati Zvezo geodetov Slovenije na zasedanjih generalne skupščine FIG,

2) navezati stike s kolegi iz obdobja, ko sem se udeleževal dogodkov v organizaciji FIG (do leta

1998) kot delegat Slovenije v komisiji 7,

3) navezati stike z morebitnimi partnerji, pomembnimi za aktualna področja mednarodnega sodelovanja Slovenije.

GENERALNA SKUPŠČINA FIG IN PREDSEDNIKOVO SREČANJE

Formalni začetek konference je bil v ponedeljek, 16. junija, z otvoritveno slovesnostjo, zasedanja generalne skupščine pa so potekala že prej, v nedeljo, 15. junija, in četrtek, 19. junija.

Generalna skupščina FIG so delegati (običajno predsedniki) 99 članskih zvez iz 80 držav. Na otvoritvenem zasedanju so bili prisotni predstavniki 52 zvez, od tega jih je imelo pravico glasovati o predlogih generalne skupščine 48, od tega 38 predsednikov zvez.

Slika: Delegati na uvodnem zasedanju generalne skupščine FIG 2008

Na začetku sta se kar nekaj časa preverjali prisotnost udeležencev in sklepčnost. Sprejet je bil sklep, da članske zveze, ki niso poravnale članarine za preteklo leto, ne smejo glasovati. Ena od teh je tudi Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo kot akademska članica FIG (glej predlog dnevnega reda zasedanja generalne skupščine, stran 4: http:// www.fig.net/admin/ga/2008/ agenda_app/ agenda_with_appendices. pdf).[1]

Po tem je predsednik FIG prof. Stig Enemark podal poročilo (http:// www.fig.net/admin/ga/2008/agenda_app/app_07_president_rep.pdf), sledila so poročila predsednikov posameznih komisij FIG in Paula van der Molena, predsednika OICRF (International Office of Cadastre and Land Records). Vsa so dosegljiva na spletnih straneh FIG.

V nadaljevanju so se predstavili kandidati za člana predsedstva FIG in za vodenje komisij FIG v naslednjem obdobju (2011–2014).

[1] *Kot so me obvestili kolegi, je ta nerodnost že odpravljena.*

Za člane predsedstva so kandidirali:

- David Doyle, ACSM, ZDA,
- **Iain Greenway, RICS, Velika Britanija,**
- Daniel Roberge, CIG, Kanada,
- **Teo CheeHai, PEJUTA, Malezija**,

za predsednike komisij FIG pa:

- komisija 1: Doug Culham, Kanada, in ga. **Leonie Newnham, Avstralija,**
- komisija 2: prof. Steven Frank, ZDA,
- **komisija 3: prof. Yerach Doytsher, Izrael,** in dr. Szabolcs Mihály, Madžarska,
- komisija 4: dr. Michael Sutherland, Kanada,
- komisija 5: Mikael Lilje, Švedska,
- komisija 6: dr. Gethin Wyn Roberts, VB,
- komisija 7: Daniel Roberge, Kanada, in **dr. Daniel Steudler, Švica,**
- komisija 9: Steven L. Nystrom, ZDA, **in dr. Frances Plimmer, VB.**

Kot predsednik ZGS sem na volitvah 19. junija podprl kandidate, ki so natisnjeni krepko. Osebno sem se srečal z Iainom Greenwayem, kolegom iz preteklega obdobja. Med drugim so zelo zanimiva njegova dela na področju strokovne in poslovne etike geodetov (glej tudi stališče FIG o etičnih načelih in kodeks strokovnega obnašanja http://www.fig.net/pub/figpub/pub17/figpub17.htm).

Obravnavane so bile nekatere spremembe statuta FIG, ki sem jih podprl (http://www.fig.net/pub/figpub/pub40/figpub40.htm). Popolno poročilo zasedanja generalne skupščine obeh dni je na spletnih straneh FIG.

Poudariti je treba, da se FIG financira predvsem iz članarin (struktura financiranja je v različici poročila za izvršni odbor ZGS). Zanimivo si je ogledati tudi prosojnice podpredsednika FIG Kena Allreda (http://www..fig.net/ admin/ga/2008/minutes/ app_17_finance_slides.pdf). Sprejet je bil delovni načrt FIG za naslednje obdobje (http://www.fig.net/pub/ figpub/pub39/figpub39.htm)

Zaradi teženj v Sloveniji po promociji področja zemljiške ekonomike naj posebej poudarim poročilo FIG z naslovom »**Capacity Assessment in Land Administration**« (http://www.fig.net/pub/figpub/pub41/ figpub41.htm) in ga priporočim v branje. Navajam le opredelitev upravljanja zemljišč (Land Administration) (Citat iz navedenega gradiva):

DEFINITION OF LAND ADMINISTRATION (LA)

FAO defines land administration as 'the way in which the rules of land tenure are applied and made operational'. It comprises an extensive range of systems andprocesses to administer the

* Holding of rights to land (allocation, delimitation, transfer, disputes)
* Economic aspects of land !! (gathering revenues valuation, disputes)
* Control of land use (regulation, land use planning, disputes)

Več kot 50 predstavnikov iz 38 članskih zvez se je 19. junija udeležilo »predsednikovega srečanja«, kjer je potekala razprava o sodelovanju med FIG in zvezami članicami. Prilagam dva utrinka s tega srečanja:

Slika: »Predsednikovo srečanje«. Skrajno levo (s hrbtom proti fotografu) sedi predsednik FIG prof. Enemark.

Slika: Utrinek iz dvorane. Jurij Režek, ob njem Jürg Kaufmann, Švica (zatopljen v misli), vodja delovne skupine, ki je pripravljala t. i. »Kataster 2014«, dokument o prihodnosti katastra.

Na predsednikovem srečanju sem v nagovoru poudaril potrebo, da visoki predstavniki FIG pomagajo pri uveljavljanju geodezije v politiki, med drugimi sorodnimi strokami in pri oblikovanju podobe delovnih področij geodezije tudi med študenti. Poudaril sem, da je k temu prispeval tudi obisk prejšnjega predsednika FIG dr. Magla v Ljubljani in na FGG leta 2007, omenil sem še letno srečanje komisije 7 na Bledu leta 2006 (z mednarodnim posvetom v Celju).

MEDNARODNI STIKI

Poudariti moram tudi izredno koristna srečanja z nekdanjimi kolegi iz FIG (komisija 7, 1994–1998). Predvsem mi je bilo v veselje srečanje z gospodom Jürgom Kaufmannom, predsedujočim delovne skupine komisije 7, ki je pripravila znano vizijo katastra za leto 2014, Andrásom Osskóm

(Madžarska), saj z Madžarsko tudi kot Geodetska uprava navezujemo stike na področju vzpostavljanja koordinatnega sistema, in dr. Danielom Steudlerjem, s katerim sva se pogovarjala o možnostih uporabe švicarskega finančnega mehanizma za financiranje dejavnosti na projektu vzpostavljanja evidence gospodarske javne infrastrukture na GU (dogovorila sva se o prihodnjem povezovanju in odprtju ustreznih možnosti v novem sporazumu med Švico in Slovenijo). Z gospodom Kuleto (Kosovo) sva potrdila dogovor o sodelovanju med Kosovom in Slovenijo in se posvetila nadaljnjim korakom, kot je podpis dogovora med geodetskima upravama, ki se je nekoliko pozneje realiziral z dogovorom na meddržavni ministrski ravni in pripravo predloga projekta, ki je bil posredovan na Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za zunanje zadeve. Navezal sem tudi stike s kolegom Martinom Lunom iz Italije (Trentino Alto-Adige), saj smo nedavno začeli iskali povezave z Italijo za skupno prijavo projekta, s katerim bi kandidirali za razvojna sredstva.

Menim, da področje mednarodnega sodelovanja omogoča marsikaj, ko bomo tudi geodeti v Sloveniji vzpostavili organiziran način mednarodnega komuniciranja ter oblikovanja pobud in projektov.

Treba je zagotoviti udeležbo na mednarodnih dogodkih na taki ravni, saj to omogoča prepoznavnost in navezovanje stikov. Pričakoval bi tudi dejavnejšo udeležbo slovenskih delegatov ZGS v delovnih skupinah oziroma komisijah FIG, ne nazadnje jih k temu zavezuje tudi njihov status delegatov ZGS v FIG.

mag. Jurij Režek,
predsednik ZGS

PRIZNANJE ZVEZE GEODETOV SLOVENIJE DR. ANTONU PROSENU

Jurij Režek

Spoštovani bralci, naj vas seznanim s predlogom in sklepom 6. točke dnevnega reda seje izvršnega odbora Zveze geodetov Slovenije v Podčetrtku. Tudi ob tej priložnosti čestitam dr. Antonu Prosenu in se mu v imenu članov izvršnega odbora ter Zveze geodetov Slovenije zahvaljujem za prizadevnost in dosežene uspehe. Čestitke izrekam tudi skupini njegovih sodelavcev na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo ter vodstvu fakultete za podporo pri njihovem delovanju. Sklep 15/08-IO se glasi:

» Zveza geodetov Slovenije podeljuje dr. Antonu Prosenu priznanje za izjemno prizadevnost in mednarodno uveljavitev Geodetskega vestnika v letu 2008. «

OBRAZLOŽITEV

Zveza geodetov Slovenije v skladu s svojim poslanstvom in statutom izdaja znanstveno, strokovno in informativno glasilo Geodetski vestnik. Vestnik, ki izhaja že od leta 1953, letos pa slavi 52-letnico (v letih 1959 ter 1962–1964 ni izhajal), objavlja znanstvene, strokovne in poljudno-strokovne prispevke ter informacije. Revija v zadnjih letih dosega zavidljivo kakovost, tako po strokovni in vsebinski plati kot po videzu. Uredniški odbor Geodetskega vestnika in ekipa so uveljavili merila, ki veljajo za strokovne in znanstvene revije, ter upoštevajo normative za tovrstne periodične izdaje. To je revijo pripeljalo v več sekundarnih podatkovnih baz po svetu, mnoge strokovne knjižnice želijo dopolniti njene posamezne letnike. Vse to uredništvu in ZGS daje potrditev, da strokovna revija uresničuje svoje poslanstvo, to je izobraževanje in informiranje strokovne javnosti.

Geodetski vestnik redno in uspešno opravlja zastavljene naloge predvsem po zaslugi posameznih članov ZGS, ki sodelujejo pri urejanju in pisanju prispevkov. Izdajanje Geodetskega vestnika se zagotavlja iz članarine ZGS in finančnih prispevkov geodetskih institucij, s sofinanciranjem Javne agencije za raziskovalno dejavnost. Glasilo se je razvilo od informativnega društvenega glasila do kakovostne znanstvene revije, ki seznanja strokovno javnost doma in po svetu z razvojnimi dosežki stroke na znanstveni in aplikativni ravni. Ima tudi pomembno vlogo pri uveljavljanju novih družbenoekonomskih odnosov v Republiki Sloveniji, saj nenehno skrbi, da se geodetska stroka razvija, za to skrbi tudi z zagotavljanjem kakovostnih strokovnih podlag in baz podatkov, ki so temelj za načrtovanje in upravljanje prostora ter trajnostni razvoj.

V letu 2007 smo dobili od osrednjega specializiranega informacijskega centra za naravoslovje (OSICN) in IZUM-a povabilo, v katerem so nas obvestili, da so prejeli pobudo Thomsona Scientifica, naj pripravijo seznam slovenskih revij, ki bi bile lahko vključene v baze podatkov servisa WoS (SCI Expanded, SSCI, in A&HCI). Zavedali smo se, da je to enkratna priložnost za uvrstitev Geodetskega vestnika v bazo podatkov SCI, kar bi močno dvignilo njegovo mednarodno odmevnost. Uredništvo in knjižnica Fakultete za gradbeništvo in geodezijo sta izdelala ustrezne analize in poslala podatke v IZUM, ta pa jih je posredoval v inštitut Thomson Scientific. Po obvestilu Thomson Scientifica v septembru 2008 je revija prestala vse preskuse in je uvrščena v njihovo prestižno bazo podatkov.

Največ zaslug za ta uspeh ima glavni in odgovorni urednik dr. Anton Prosen. Zaradi vsega navedenega menim, da je predlog za podelitev priznanja ZGS upravičen.

mag. Jurij Režek
predsednik Zveze geodetov Slovenije

4. KOŠARKARSKI TURNIR GEODETOV SLOVENIJE RADOVLJICA 2008

V soboto, 15. novembra, so se na Osnovni šoli Antona Tomaža Linharta v Radovljici med 8.00 in 9.30 zbrale košarkarske ekipe iz vse Slovenije. Sodniška piščal se je oglasila točno ob 9.00. Pričel se je 4. košarkarski turnir v Radovljici. Dekleta so udeležbo v odbojki odpovedala, tik pred začetkom turnirja so tudi košarkarji celjskega moštva sporočili, da jih ne bo. Zaradi tega se je popolnoma spremenil zastavljeni sistem igranja. Pet prijavljenih ekip je odigralo deset tekem v eni telovadnici.

Študenti, LGD, DGG, DGD, SVS so se pomerili vsak z vsakim v tekmah po 4 x 4 minute.

Igralo se je po pravilih KZS s tremi sodniki in zapisniško klopjo. Igre za tretje in četrto mesto so trajale 4 x 7 minut, zanj sta se potegovali ekipi DGG in LGD. Tretje mesto je osvojilo društvo Gorenjcev.

Za prvo mesto sta se pomerili ekipi SVS in DGD, že četrto leto zapored je zmagalo društvo SVS. Vse čestitke

Vsi rezultati so se sproti zapisovali v računalnik in objavljali. Za vse tekme so bili značilni napeti boji, zagrizenost, nesebičnost in »fair play«, kar so nam priznali tudi sodniki, ki imajo s takimi turnirji veliko izkušenj. Po tekmovanju smo odšli v gostilno Kašar v Žirovnici, kjer je bilo kosilo in so resnično dobro poskrbeli za že izstradane želodce in žejna grla.

Dobro razpoloženi smo se udeležili razglasitve rezultatov. Pokale za prva tri mesta je podelil predsednik ZGS g. Jurij Režek, za kar se mu še posebno zahvaljujem. Pokal za »fair play« je tokrat pripadel ekipi LGD po izboru sodnikov in sodniške mize. Prvič je bil podeljen pokal za najkoristnejšega igralca, dobil ga je g. Matevž Domanjko.

POKALI

gostitelji DGG

Podeljene so bile tudi spominske medalje sodnikom, g. Režku in sodniški mizi.

Ob tej priložnosti bi se vsem sodelujočim ekipam zahvalil za udeležbo na turnirju in vse pohvale, ki ste nam jih izrekli. Vsi udeleženci so zagotovili, da se zopet srečamo drugo leto na 5. turnirju v košarki.

Na snidenje prihodnje leto.

Športni pozdrav!

Lojze Ravnihar
Predsednik DGG

NOVICE IZ DOLENJSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA

V Dolenjskem geodetskem društvu ne spimo ....

Leto 2008 se približuje koncu in prav je, da širši geodetski javnosti predstavimo delo, ki smo ga opravili v tem letu.

V sklopu praznovanja 50-letnice geodetske službe v Trebnjem smo na zboru članov začrtali letošnje delo. Z obiskom tovarne Leica smo v mesecu maju izpopolnjevali svoje geodetsko znanje na ekskurziji po Švici.

Košarkaška ekipa DGD se je na košarkaškem turnirju v Radovljici uspešno zoperstavila mlajšim kolegom in na koncu zasedla odlično drugo mesto.

Dan pred 38. geodetskim dnevom je luč sveta zagledala tudi spletna stran društva. Vrli član društva Primož Mavsar je zavihal rokave in prvi rezultati so tu.

Tako smo po novem dosegljivi na spletni strani http://www.dgd.si/. Stran je zdaj še v fazi dopolnjevanja, ampak marsikaj zanimivega je že objavljeno. Priporočamo ogled z brskalnikom Mozilla.

Dosegljivi smo tudi preko novega elektronskega naslova info@dgd.si.

Melita Rataj in Primož Mavsar
DGD

DAN MLADOSTI V PROVANSI ALI KAKO JE BILO LETOS NA GEODETSKEM IZLETU LGD

Marijana Vugrin

No, ljubljanski geodeti so letos dosegli še eno zmago – osvojili so Provanso. In rezultat te zmage so spomini na vroče sonce v maju, na polnočni ples po ulicah Arla, na cigansko romanje k Sveti Sari, na okus žlahtnega provansalskega vina in ekstremno dragega piva in kave ... ter na stotine znanih in neznanih utrinkov polnega avtobusa članov Ljubljanskega geodetskega društva in njihovih prijateljev.

Vse skupaj se je začelo na parkirišču ob Dolgem mostu v sredo zvečer. Majhna skupina s potovalkami in kovčki ob nogah se je neprestano večala ob vsakem mimohodu taksija ali drugega osebnega avtomobila. In nato se pojavi avtobus in nasvidenje, Ljubljana.

Čeprav so bili sedeži v avtobusu udobni in razdalje med posameznimi sedeži več kot luksuzne, atmosfera v avtobusu pa dokaj umirjena, je le malokdo tisto noč užival »spanje pravičnega«. Razburjenje, da zopet osvajamo novi del sveta, je bilo preveliko.

Torej, po nočni vožnji mimo italijanskih »Petrolov« smo v četrtek ob času, ki ponavadi pomeni prihod v službo, vstopili v Francijo. No, kot se za začetek dneva spodobi, je sledila jutranja kava na francoskem »Petrolu«. Kava res ni bila nekaj posebnega, je bil pa rogljiček ob kavi toliko okusnejši in v zavest se je prikradel občutek, da se zares začenja osvajanje Francije. Sledil je umirjen počitek po jutranji kavi ob avtobusni vožnji v lep sončen dan in vkorakanje v prvo provansalsko mestece, ki smo ga na našem pohodu osvojili.

Slika 1: Utrinek iz papeške prestolnice Avignon

Slika 2: Počitek v rimskem gledališču v Orangu

Slika 3: V oljčnih nasadih, ki so navdihnili Van Goga

Slika 4: Viteški napad ljubljanskih geodetov s katapulti v Les Baux de Provence

Vodič Damjan, ki ga lahko mirno štejemo med »top« vodiče, tako po znanju kot po pristopu do popotnikov in organizaciji, nas je uvedel v skrivnosti mesteca Saint Maxmin, nam razjasnil pomen nekaterih umetnostnozgodovinskih izrazov in vsaj nekaterim med nami razširil obzorja na tem področju. Po obveznem preizkusu provansalskih dnevnih barov se je naša pot nadaljevala.

V mestu Arles smo najprej spoznali rimsko obdobje Provanse. Ob izkopaninah iz tega obdobja in maketah arhitekturnih dosežkov Rimljanov smo se vsi skupaj zavedli, kako pravilna je bila odločitev vodstva društva, da je izbralo to destinacijo za letošnji društveni izlet.

Ker je dan trajal že od včerajšnjega večera, je potovalna agencija poskrbela,da smo v poznih popoldanskih urah prispeli v naš dom za naslednje tri dni (beri noči). Namestili so nas v prijaznem hotelčku v mirnem provansalskem mestecu Tarascon. Definicija mirno je bila več kot prava. Ko smo se po večerji odpravili na potepanje po mestecu, smo zaman iskali lokal, kjer bi popili kozarec vina ali piva pred spanjem. Spraševali smo se že, ali nismo namesto z avtobusom potovali s časovnim strojem, ki nas je pripeljal v kakšno socialistično prestolnico Vzhodne Evrope v osemdesetih letih. Ampak nismo odnehali in na koncu se je nasmehnila sreča, nam in lastniku

Slika 5: Ciganski praznik v Saintes Maries de la Mer

Slika 6: »Firbčni« geodeti s »top« vodičem Damjanom

lokala, ki toliko ljudi med tednom po deseti uri v svojem lokalu še ni videl. O prodaji žlahtne kapljice, ki je povečala njegov mesečni dohodek, pa raje ne bi izgubljala besed.

V petek in soboto smo postali pravi Provansalci. Spoznali smo papeško prestolnico Avignon, doživeli rimsko gledališče v Orangu in prečkali reko Gard po rimskem viaduktu, prehodili nekaj metrov romarske poti Santiaga de Compostele, spoznali oljčne nasade, ki so navdihnili Van Gogha, okusili provansalsko vino pod budnim očesom francoskih vinarjev, doživeli ciganski praznik v Saintes Maries de la Mer, viteški napad s katapulti v Les Baux de Provence in ples geodetov na ulicah Arla.

Žal je vsega lepega enkrat konec. Prišla je nedelja in z njo še zadnje srečanje s pravo Provanso – doživetje oker barve Roussillona.

In zdaj najpomembnejše. Videli smo veliko krajev in stvari, pridobili mnogo novih vedenj, ampak najboljše od vsega je bilo naše druženje. Člani Ljubljanskega geodetskega društva, od nekaj čez dvajset let do nekaj čez osemdeset, smo bili teh pet dni zopet ena velika zabavna »družina«, za kar ni zaslužna Provansa, ampak mi. Enako bi bili verjetno tudi, če bi bil cilj našega izleta Kurešček. Toliko za letos.

Slika 7: Ples geodetov na ulicah Arla

Slika 8: Doživetje oker barve Roussillona

Avtor slik: Igor Cergolj

ZVRHAN KOŠ ZANIMIVOSTI

IZLET UPOKOJENCEV LGD 2008

Peter Svetik

Bil je prelep, ne prehladen, sončen dan, naravnost idealen za izlet. Bilo je v torek, 18 novembra. Miloš Šušteršič, ki že vsa leta skrbi, da se upokojeni geodeti dobimo vsaj enkrat na leto, nas je zbral skupaj kar 41. To je bilo že deseto, jubilejno srečanje, polno doživetij, veselja, medsebojnih pogovorov, spoznavanja različnih zanimivosti in tudi skrivnosti.

Glavna cilja sta bili dve znani naselji z bogatimi naravnimi, kulturnimi, zgodovinskimi, geološkimi, arheološkimi in drugimi zanimivostmi: Idrija in Cerkno. Opis tega izleta sem razdelil v tri etape: prvo iz Ljubljane do Hotedršice, drugo od Hotedršice do Idrije in zadnjo do Cerknega. Najzanimivejši sta bili vsekakor druga in tretja etapa, na katerih smo se tudi največ zamudili.

Vso pot sem kolegice in kolege z njihovimi spremljevalkami in spremljevalci seznanjal z zanimivostmi, kolikor sem jih pač poznal. V prvi etapi sem na kratko predstavil okrogle obletnice najpomembnejših Slovencev in dogodkov, povezanih z razvojem našega naroda. Kratko sem predstavil Vrhniko, Logatec in kraški teren do manjšega naselja Hotedršica. Tam smo se ustavili, mnogi na prvi jutranji kavi, vsi pa smo bili postreženi z okusnim krofom, za kar je poskrbel Miloš z Lijo in sodelavci.

Le nekaj sto metrov iz Hotedršice proti Idriji sem izletnike opozoril na nekdanjo mejo (ostanki karavl so še vidni) med Italijo in prvo Jugoslavijo, ki je velik del Slovencev krivično ločila od matične domovine, ter na predvideno gradnjo železniške proge. Hitro smo dospeli v Godovič z dokaj obsežnimi industrijskimi objekti in križiščem za Črni Vrh. Pot po idrijskih ridah je minila prehitro, da bi lahko predstavil kopico zanimivosti mesta Idrije z razvojem rudnika živega srebra (rovi, klavže, jaški, rake, kamšt ...), gradom Gewerkenegg, idrijskimi čipkami, žlikrofi, naravnimi znamenitostmi ... V dolini smo najprej zavili k Divjemu jezeru, ki sodi v Krajinski park Zgornja Idrijca, in si ga na hitro ogledali.

V najstarejšem (iz leta 1500), Antonijevem rovu, usposobljenem za turistični ogled, so nas že čakali vodiči. Najprej so nam predvajali 20-minutno videoprojekcijo o nastajanju rudnika (bil je drugi največji na svetu). Po tem ogledu so nam dodelili čelade in zeleno-črne površnike ter nas v dveh skupinah popeljali po samem rovu. Pripovedovali so o načinu pridobivanju rude, ogledali smo si različne podporne zidove, kapelo sv.

Trojice, jamomerca, jamskega škrata »berkmandlca«, tire z vagončki za odvoz rude in še marsikaj. Bilo je naravnost čudovito!

Slika 1: V rudniku smo naleteli na našega kolega pri delu rudniku

Tudi na gradu so nas že čakali in nam razkazali vse njegove zbirke. Najprej smo se sprehodili po obsežnem bogastvu predmetov in dokumentov rudarjenja v Idriji. Za mnoge je bila posebno doživetje bogata razstava zgodovine idrijske čipke. Nič manj zanimivi nisi bili geološka zbirka, dokumentacija o partizanski bolnišnici Pavka ter spominski sobi Franceta Bevka in Aleša Beblerja. Škoda, da nas je čas priganjal in smo morali hiteti. Po poti z gradu do avtobusa sem izletnikom pokazal še prvo slovensko realko, občinsko stavbo, cerkev sv. Trojice, kjer naj bi se leta 1490 pri namakanju škafa vanj nabralo veliko živega srebra, psihiatrično bolnico, tovarne in še marsikaj.

V tretji etapi sem najprej spregovoril o Spodnji Idriji, slovitem Kendovem dvorcu, cerkvi Marije Vnebovzete, ki jo je poslikal večini geodetov znani zemljemerec, jamomerec, slikar, učitelj in še kaj Jožef Mrak (veliko je storil tudi za posodobitev rudnika), o dobro razviti industriji ... Po cesti, ki vodi ob reki Idrijci, pa sem razlagal o krutosti italijanske okupacije in o zgodovini tega območja. Na Želinu, kjer smo se odcepili proti Cerknem, sem opozoril na italijanske kaverne, na odcep ceste proti Jagrščam, na slovite Divje babe, kjer so našli najstarejše glasbilo iz medvedove kosti – piščal. V zadnjem delu poti proti Cerknem sem opisal to naselje, znano predvsem iz druge svetovne vojne (bolnica Franja).

Muzej v Cerknem je posvečen lokalni zgodovini. V njem so nam najprej predstavili izdelke domače obrti in številne dokumente iz preteklih in polpreteklih časov. Za vse, ki tega še niso videli, je bila posebej zanimiva razstava vseh pustnih likov, ki vsako leto nastopijo v predstavitvi

po ulicah naselja v pustnem času. Ta originalna pustna šega je znana pod imenom cerkljanska laufarija.

Šele malo po 16. uri smo dospeli do hotela, kjer nas je čakalo okusno kosilo z idrijskimi žlikrofi. Veseli smo bili prihoda župana Jurija Kavčiča, ki nas je toplo pozdravil in spregovoril nekaj besed o občini s poudarkom na 2. svetovni vojni, gospodarskem razvoju in smučarskem centru. Ob prijetni glasbi, plesu in medsebojni izmenjavi informacij o našem zdravju, vnukih, delu in podobnem smo se zadržali do 21. ure.

Slika 2: V hotelu nas je pozdravil župan občine Cerkno

Do Idrije je bil z nami tudi kolega Albin Stančič, ki je, žal, že po nekaj dneh umrl.

Utrujeni, a zadovoljni smo se vračali na svoje domove, saj smo spoznali mnoge zanimivosti, tudi mnoge skrivnosti, kar je vse popestrilo in obogatilo naš vsakdan. Zadnja skrivnost pa je podpis pisca teh vrstic, saj je uporabil psevdonim, ki ga je imel, ko je v rani mladosti pisal prve literarne poskuse.

Idrijn

IN MEMORIAM

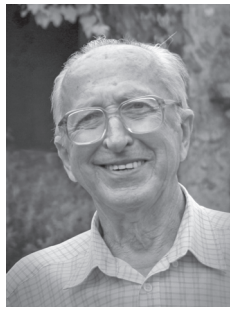

ALBIN STANČIČ 1926–2008

V petek, 28. novembra, smo se na pokopališču v Zgornjih Bitnjah pri Kranju poslovili od pokojnega Albina Stančiča, letalca aerosnemalca, izjemnega sodelavca, svetovalca in prijatelja.

Življenjska pot pokojnega Albina se je začela leta 1926 v brkinski vasici Brezovica, v zavedni slovenski družini. Le rosna osnovnošolska leta je preživel v domačem okolju. Pot za znanjem ga je vodila v Trst, kjer se je srečal s krutostjo usode Slovencev pod italijansko fašistično okupacijo. Krivice, ki so jih morali trpeti naši ljudje na okupiranem ozemlju, so ga tako kot vso njegovo družino usmerile v boj proti okupatorju. Ni rad obujal spominov na čase težkih preizkušenj, bil pa je ponosen na sodelovanje in svoj delež pri osvoboditvi Primorske, za kar je prejel tudi vrsto priznanj.

Po končani vojni vihri se je vpisal na vojaško akademijo v Beogradu in jo končal kot vojaški topograf. Takoj za tem se je specializiral v aerofotogrametriji, ki je takrat pomenila pravo tehnologijo za hitro izdelavo nujno potrebnih geodetskih in topografskih načrtov. Dejavno je sodeloval pri ustanovitvi fotogrametričnega oddelka Vojno geografskega inštituta. Pridobil je tudi kvalifikacijo pilota.

S tako obširnim strokovnim znanjem je kot aerosnemalec neumorno delal in pri tem v petindvajsetih letih prebil prek 15.000 ur na nebu nekdanje skupne države Jugoslavije. Pri delu je vseskozi izkazoval očitno pozornost do potreb civilne geodetske službe. Zavedal se je pomembnosti in potrebnosti kakovostnih letalskih posnetkov za načrtovanje in razvoj ter razvijanje novih tehnologij obvladovanja prostora.

Albin Stančič je bil v takratnem Vojno-geografskem inštitutu priznano najboljši snemalec. V Geodetskem zavodu v Ljubljani smo se vselej razveselili, če je bil zadolžen za izvedbo nalog po naših naročilih. Kljub njegovi prizadevnosti pa je sodelovanje z Vojno-geografskim inštitutom postajalo nezadovoljivo. Ta namreč ni imel zadostnih kapacitet, da bi v optimalnem času za aerosnemanje pokril potrebe vse države, za kar je bil sicer v skladu z zakonom edini pristojen. To težavo smo najbolj občutili prav v Ljubljani, kjer je bila fotogrametrija v hitrem razmahu, potrebe po letalskih posnetkih pa vse večje.

Vodstvo Geodetskega zavoda v Ljubljani se je v takih razmerah koncem šestdesetih let odločilo za dokaj drzen in ambiciozen projekt – ustanovitev lastne aerosnemalne službe. Poleg pravnih zadev – spremembe zveznega zakona, ki je urejal področje letenja in aerofotografiranja oziroma aerosnemanja, je bilo treba rešiti številna, nam nepoznana tehnična vprašanja.

Za pomoč in svetovanje pri projektu je Geodetski zavod angažiral Albina Stančiča. Z bogatimi izkušnjami pri aerosnemanju, s številnimi poznanstvi, ki jih je ustvaril s svojim odprtim in vedrim značajem, predvsem pa z nepopisnim žarom in zavzetostjo za ustanovitev aerosnemalne službe v Ljubljani se je lotil dela. Sodeloval je v vseh fazah projekta, od strategije spreminjanja zakonodaje do podrobnih načrtov predelave letala za vgradnjo snemalne kamere ter postavitve fotolaboratorija in specifikacije specialne fotolaboratorijske opreme. Če česa ni znal sam, je pripeljal koga, ki je bil stvari kos.

V začetku aprila leta 1970 so bili rešeni ključni problemi: adaptirano je bilo letalo, nabavljena snemalna kamera. Sprejet je bil tudi novi zakon, ki je pod določenimi pogoji dovoljeval aerosnemanje tudi geodetskim delovnim organizacijam. Vzporedno so potekale kadrovske priprave, pri katerih je bil Albin Stančič z bogatimi izkušnjami odličen usmerjevalec. Ker je imel letalske kvalifikacije, je lahko veliko svetoval pilotom, ki so prihajali iz Aerokluba Ljubljana in niso imeli izkušenj v letenju za aerosnemanje. Veliko pozornosti je posvečal varnosti, saj smo bili aerosnemalci neke vrste tujci v zračnem prometu. Po dokaj temeljitih pripravah smo 19. aprila 1970 dočakali prvi operativni polet naše aerosnemalne službe.

Albin Stančič se je vrnil v Beograd, kjer je ostal do upokojitve. Večkrat nas je obiskal v Ljubljani in se zanimal za naše delo. Z velikim veseljem in tudi hvaležnostjo smo mu lahko poročali o uspešnem razvoju dobro zastavljenega projekta slovenskega aerosnemanja. Po upokojitvi leta 1976 se je z družino naselil v Ljubljani, občasno je tudi sodeloval pri našem snemanju, včasih povsem operativno, predvsem kot izkušen snemalec, ali pa pri pripravi načrtov snemanja, pri pregledih realizacije in podobnem.

Danes bi bilo obujanje spominov na Albina Stančiča pomanjkljivo, če ne bi izpostavil njegovih izjemnih osebnostnih lastnosti. S spoštovanjem sočloveka, s pozornostjo in nezadržnim optimizmom je izžareval pozitivno energijo. Pri delu v letalu je dobro vedel, da je za uspešno izvedbo treba občutek fizične nestabilnosti kompenzirati s psihično trdnostjo, zlasti pri skupinskem delu. To je dosegal prav s svojimi osebnostnimi lastnostmi. Včasih, tudi če je bilo še tako težko, je pesimizmu preprosto zaprl dostop. Zato je bil uspešen! Zato je bil priljubljen!

Skupno delo je stkalo med nami trajne prijateljske vezi, čas pa jih spreminja v nepozaben spomin!

Leta 1970 so bili položeni temelji slovenski aerosnemalni službi, ki pomembno prispeva k vsestranskemu razvoju Slovenije.

Sodelavci pokojnega Albina Stančiča njegov prispevek visoko cenimo!

Janez Jemec
E-pošta: jemecjanez@email.si
Foto: Igor Hrvatin

BOLJŠI SVET

Nov mega center.
Po dveh dneh iskanja
končno le najdem prazen »parkirplac.«

Množica me potegne vase.
Sledim njenemu toku,
med prepolnimi stojali oblek
se skoraj izgubim.
Brskam in brskam ...
Le kaj naj kupim,
ko pa imam čisto vse?

Moja mama je imela
le blago od ameriških padal.

Brskam in brskam
in končno le najdem
dovolj velik nedrc.

Iz kuhinje zadiši.
Na otvoritvni popust
si privoščim meni.
Prav sveže pečene žemlje
še vedno najlepše dišijo.

Moja mama med vojno
dve leti ni videla kruha.

Alergija na prah
me končno prežene na svetlo.
V morju pločevine
komaj najdem
svojo malo zeleno žabo.

Pristopi mlado dekle.
Prijazno mi ponudi
zgibanko o boljšem svetu.

Moja mama,
moja mama bi še enkrat umrla.

Olga Kolenc